

Total No. of Printed Pages—11

5 SEM TDC DSE COM (CBCS) 501 (GR-I)

2 0 2 2

(Nov/Dec)

COMMERCE

(Discipline Specific Elective)

(For Honours/Non-Honours)

Paper : DSE-501 (Group—I)

(Management Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Write True or False : 1×4=4

(i) In management accounting, only those figures are used which can be measured in monetary terms.

(ii) Depreciation of machinery is a source of funds.

- (iii) The difference between actual cost and standard cost is known as differential cost.
- (iv) A system of budgetary control cannot be used in a business where standard costing is in use.
- (b) Fill in the blanks : 1×4=4
- (i) Management accounting is based on _____ information.
- (ii) Issue of equity shares is a cash flow from _____ activities.
- (iii) _____ budget is a summary of all functional budgets.
- (iv) Margin of safety can be improved by reducing the _____ cost.
2. Write short notes on any four of the following : 4×4=16
- (a) Tools of Management Accounting
- (b) Operating Activities
- (c) Profit-volume Graph
- (d) Production Budget
- (e) Contribution

P23/502

(Continued)

3. Define Management Accounting. Discuss its functions and limitations. 4+5+5=14

Or

Discuss the various tools and techniques of Management Accounting. 14

4. (a) (i) Explain the objects of Cash Flow Statement. 7
- (ii) Distinguish between Cash Flow Statement and Fund Flow Statement. 7

Or

(b) The following are the balances taken from the books of a limited company as on 31st March, 2021 and 2022 :

	Credit Balance		Debit Balance	
	2021	2022	2021	2022
Share Capital	2,00,000	2,60,000	Cash at Bank	2,480
Sundry Creditor	39,500	41,135	Debtors	85,000
Bills Payable	33,780	11,525	Advances	2,500
Bank Overdraft	59,510	—	Stock	1,11,000
Provision for Tax	40,000	50,000	Land and Building	1,49,000
Reserves	50,000	50,000	Machinery and Plant	1,12,500
Surplus	39,690	41,220	Goodwill	—
	4,62,480	4,53,880		4,62,480
				4,53,880

Additional Information :

- (i) During the year ended 31st March, 2022, dividend was paid ₹ 18,000

P23/502

(Turn Over)

(4)

(ii) Income tax paid during the year 2021-22 ₹ 25,000

(iii) The net profit for the year before tax was ₹ 62,530

Prepare Cash Flow Statement by indirect method. 14

5. "Marginal costing is a very useful technique to management for cost control, profit planning and decision making." Explain. 14

Or

The following are the details of profit and loss data relating to a manufacturing business :

Sales	1,00,000
Cost of Goods Sold :	
Variable	40,000
Fixed	10,000
Gross Profit	50,000
Selling and Administrative Cost :	
Variable	10,000
Fixed	5,000
Net Profit	35,000

From the above data, calculate—

(i) profit-volume ratio;

P23/502

(Continued)

(5)

(ii) break-even point;

(iii) profit for the sales volume of ₹ 1,60,000 and ₹ 70,000.

Would it be profitable to reduce the selling price by 10% if it leads to an increase in sales by 30%? $2+3+4+5=14$

6. (a) What do you mean by cash budget? What are its advantages? Explain the limitations of budgetary control. $4+4+6=14$

Or

(b) From the following estimates of B. C. Ltd., prepare a sales overhead budget : 14

Advertisement—₹ 5,000	
Expenses of the Sales Department—	₹ 4,000
Salaries of the Sales Department—	₹ 9,000
Counter salesmen's salary and dearness allowance—₹ 12,000	
Counter salesmen are allowed commission @ 2% on their sales	

P23/502

(Turn Over)

(6)

Travelling salesmen are allowed commission and expenses @ 10% and 5% on their sales respectively. The estimated sales during the period were as under :

Area	Counter Sales (₹)	Sales by Travelling Salesmen (₹)
I	1,60,000	20,000
II	2,25,000	28,000
III	2,70,000	45,000

(7)

[ASSAMESE VERSION]

1. (a) সঁচা নে মিছা লিখা :

1×4=4

(i) কেবল টকাৰ মাধ্যমত প্রকাশ কৰিব পৰা মূল্যহে ব্যৱস্থাপনা হিচাপৰক্ষণত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

(ii) যন্ত্ৰপাতিৰ অৱক্ষয় হ'ল পুঁজিৰ উৎস।

(iii) প্রকৃত ঋচ আৰু মান ঋচৰ পাৰ্থক্যক ব্যৱধান ব্যয় বুলি জনা যায়।

(iv) যি ব্যৱসায়ত মান ব্যয় নিৰ্ণয় প্রচলিত তাত আয়-ব্যয়ক নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি।

(b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

1×4=4

(i) পৰিচালনা হিচাপ _____ তথ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

(ii) সাধাৰণ অংশপত্ৰ বিলিকৰণ হ'ল _____ কৰ্মৰ পৰা হোৱা নগদ প্ৰবাহ।

(iii) _____ বাজেট হ'ল সকলো কৰ্মভিত্তিক বাজেটৰ সাৰাংশ।

(iv) নিৰাপত্তাৰ সীমা _____ ব্যয় হ্রাসৰ অধিমাতে উন্নীত কৰিব পাৰি।

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

(a) পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণৰ আহিলাসমূহ

(b) পৰিচালনযুক্ত কাৰ্যৱলী

(c) কাজৰ আয়তনিক ৰেখাচিত্ৰ

P23/502

(Continued)

P23/502

(Turn Over)

(d) উৎপাদন বাজেট

(e) বৰঙনি

3. পৰিচালনা হিচাপৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ কাৰ্যবলী আৰু
স্বাভাৱিকতাসমূহ আলোচনা কৰা। 4+5+5=14

অথবা

পৰিচালনা হিচাপৰ বিভিন্ন আহিলা আৰু কৌশলসমূহ আলোচনা
কৰা। 14

4. (a) (i) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 7
(ii) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি আৰু পুঞ্জ প্ৰবাহ বিবৃতিৰ মাজৰ
পাৰ্থক্যসমূহ লিখা। 7

অথবা

(b) এটা লিমিটেড কোম্পানীৰ বহিত 31 মাৰ্চ, 2021 আৰু
2022 অনুযায়ী পোৰা বাহিৰোৰ বিৱৰণ তলত দিয়া
হ'ল:

Credit Balance	2021	2022	Debit Balance	
	₹	₹	2021	2022
মূলধন	2,00,000	2,60,000	বেংকত জমা	2,480
বিবিধ পাওনাদাৰ	39,500	41,135	সেৱাপৰ	85,000
দেয় বিল	33,780	11,525	অপ্ৰিয় নগদ ধন	2,500
বেংক অধিকাৰ	59,510	—	মজুত পণ্য	1,11,000
কৰৰ সংশ্লিষ্ট	40,000	50,000	ঘৰ আৰু মাটি	1,49,000
সংকত পুঞ্জ	50,000	50,000	যন্ত্ৰপাতি	1,12,500
বাহি হিচাপ	39,690	41,220	সুনাৰ	—
	4,62,480	4,53,880		4,62,480
				4,53,880

অতিরিক্ত বিৱৰণ:

- (i) 31 মাৰ্চ, 2022 চনৰ বৰ্ষৰোঁত 18,000 টকা
লাভপ্ৰাপ্ত প্ৰদান কৰা হৈছিল

P23/502

(Continued)

- (ii) 2021-22 বৰ্ষত আয়কৰ বাবদ 25,000 টকা
পৰিশোধ কৰে
- (iii) কৰ পৰিশোধ কৰাৰ আগৰ বৰ্ষৰোঁতৰ বিস্তৃত লাভৰ
পৰিমাণ আছিল 62,530 টকা
- পৰোক্ষ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা। 14

5. “বায় নিয়ন্ত্ৰণ, লাভ পৰিকল্পনা আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ বাবে
পৰিচালনাৰ হাতত প্ৰান্তিক বায় নিৰ্ণয় পদ্ধতি এটা অতি উপযোগী
কৌশল।” ব্যাখ্যা কৰা। 14

অথবা

এক প্ৰস্তুতকৰী বাবসায়ত সম্পাদিত হোৱা লাভ-লোকজনৰ
তথ্যসমূহ তলত দিয়া হ'ল:

	টকা
বিক্ৰী	1,00,000
বিক্ৰী হোৱা হ্ৰাসৰ বায়:	
পৰিৱৰ্তনশীল বায়	40,000
স্থিৰ বায়	10,000
মুঠ লাভ	50,000
বিক্ৰী আৰু প্ৰশাসনীয় বায়:	
পৰিৱৰ্তনশীল বায়	10,000
স্থিৰ বায়	5,000
নেট লাভ	35,000

উপৰোক্ত তথ্যসমূহৰ পৰা নিৰ্ণয় কৰা—

- (i) লাভৰ আয়তনিক অনুপাত;

P23/502

(Turn Over)

(10)

(ii) লাভালাভৰ সমতা স্থৰ;

(iii) বিক্রীৰ পৰিমাণ 1,60,000 টকা আৰু 70,000 টকা হ'লে লাভৰ পৰিমাণ।

বিক্ৰী মূল্য 10% হ্রাস কৰাটো লাভজনকনে যদিহে ইয়াৰ ফলস্বৰূপে বিক্রীৰ পৰিমাণ 30% বৃদ্ধি হয়? $2+3+4+5=14$

6. (a) নগদ বাজেট বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ সুবিধাসমূহ কেনে ধৰণৰ? আয়-ব্যয়কৰ জৰিয়তে কৰা নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাৰ সীমাবদ্ধতা ব্যাখ্যা কৰা। $4+4+6=14$

অথবা

(b) তলত দিয়া আনুমানিক ব্যয়সমূহৰ পৰা বি. চি. লিমিটেডৰ এক বিক্রী অধিব্যয় আয়-ব্যয়ক প্ৰস্তুত কৰা: 14

বিজ্ঞাপন—5,000 টকা

বিক্ৰী বিভাগৰ ব্যয়—4,000 টকা

বিক্ৰী বিভাগৰ দৰমহা—9,000 টকা

কাউণ্টাৰৰ বিক্ৰেতাসকলৰ দৰমহা আৰু মৰগীয়া

ভাড়া—12,000 টকা

কাউণ্টাৰৰ বিক্ৰেতাসকলক তেওঁলোকৰ বিক্রীৰ ওপৰত প্ৰদান কৰা দস্তাবেজৰ পৰিমাণ—2%

P23/502

(Continued)

(11)

অগণকাৰী বিক্ৰেতাসকলক দস্তাবেজ আৰু ব্যয়ৰ বাবে তেওঁলোকৰ বিক্রীৰ ওপৰত ক্ৰমাগত 10% আৰু 5% দিয়া হয়

সময়ছোৱাৰ ভিতৰত আনুমানিক বিক্রীৰ পৰিমাণ তলত দিয়া ধৰণৰ:

ক্ৰম	কাউণ্টাৰৰ বিক্রী (টকা)	অগণকাৰী বিক্ৰেতাসকল (টকা)
I	1,60,000	20,000
II	2,25,000	28,000
III	2,70,000	45,000

***

P23—5000/502

5 SEM/ TDC DSE
COM (CBCS) 501 (GR-1)